

HOMAN

Biełaruskaja Wilenskaja časopiś

Cena s pieresytkaj i dastaŭkaj da chaty.

no 1 hod—4 m. 80 fen., na 1/2 hodu—2 m. 40 fen., na 3 miesiacy — 1 m. 20 f., na 1 mies. — 40 f.

wychodzić dwa razy u tydzień; u aŭtorki i piatnicy.

Adres redakcii: Wilnia, Zawalnaja 7.
Adres administracii i ekspedycji: M. Stefanskaja 23.

Cena Abwiestak:

na 4-aj staranie za radok drobnymi literami —25 fen.; drobnije abwiestki pa 5 fen. za słowa. Abwiestki ab śmierci—60 fen. za liściejku drobn. drukam.

№ 5 (97) Hod II.

Wilnia, 16 studnia 1917 h.

Cena 5 fen. (3 kap.)

Prypadki u Warszawie.

15 studnia.

Zachodni teatr:

Na poŭnaczy ad Sommy dalej trywaje wostry ahoń artyleriji. Nastupleńnia patroloŭ worahoŭ u niekoikich mlejskach abity. Naszym družynom razwiedczykoŭ u udacznych operacijach udałosia ŭziać paŭonnych i kulmioty.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Pry burnaj padozi bajewaja czynnaść wyjaŭlaśla ślaba.

Front erc hercoga Jozefa: Na poŭnaczy ad daliny Susita dawoli znacznyje rasijskije i rumynskije siły atakawali rasy pazycii. Worahi ŭsiudy abity.

Front Makienzena: Miż Bucaulem i uściem Sereta, nia hledziaczy na blihuju padozi, ŭziat sturmam aposzni punkt na pałudni ad Sereta, jaki jeszcz byŭ u rasijskich rukach, Wadini. Makiedonski front: Biez pieramien.

Ab mirnym predlażeńni Impieratora Wilhelma.

BERLIN (W.T.B.) 15.I. »Nordensthe Allg. Ztg.« pisze ab historyj mirnaho predlażeńnia centralnych hasudarstw, katoraje worahi staralisia predstawić, jak niesumlenny wajenny krok, i pamieszczaje niżej pisanaje piśmo Impieratora da impier skaho Kanclera:

Nowy Pałac, 31.X.16.

„Moj darahi Bethmann!

„Ja paśla akuratna abdumaŭ naszu hutarku. Jasna, szto narody uaszch worahoŭ, astajuczysia pad wajennym psychozom ad paczatku wajny s pryczyny ntesumlennaści, aszukanstw i nienawiści, nia majuć mužoŭ, katoraje mahli-by i mieli-by moralnuju adwahu skazać ratujuczaje słowo. Zrabić mirnaje predlażeńnie — heta moralny uczynak, kab wyzwalić świet — hetak sama i neutralnych — ad cłażaru, jaki hniacie ŭsiech. Dzieła takoha ŭczynku patreblen manarch, katory maje sumleńnie, paczuwajecca da atkazu pierad Boham, maje serce jak dla swaich ludziej, tak i dla worahoŭ, i, niezaleźnie ad mahczymych, świedoma falszywaho tłumaczynia jaho kro-

ku, maje wolu wyzwalić świet ad jaho muki. Ja maju na heta adwahu. S pomoczcu Boha ja zrablu sprobu. Padajcie mnie skora noty i pryhatujecie ŭsio.

Wilhelm I. R.“

»Naszy worahi — pisze »N. Allg. Ztg.« — mohuć być pierakonany, szto niestymanajaja stanoŭczasć, z jakoj my dawiadziem da pabiednaho kanca wajnu, pradczużać katoruju naszy worahi prymuszajuć nas, budzie adpawiedać sumlennaści žadańnia mira, wykazanaho ŭ hetym piśmie Impieratora.“

Rewolucyjny ruch u Indii.

HAAGA. Jak danosić tydniowy žurnal „Spektator“, u-wa ŭsiech kutkach Indii razwiwajecca ruch za niezaleźnaść Indii. Ruch hety bliŭnym czynom wiaduć indusy, katoraje byli studentami u Anhlji, ale, wiarnuŭszyśia damcŭ, nia majuć roŭnych prawoŭ nawet z aposznim anhlizczaninam.

Hreckaja trahiedija.

LONDON (W.T.B.) 14.I Reüter danosć z Afin: Z hreckich cŭfocznych kruhoŭ iduć wiestki, szto staronniki Wenizelosa zanijali ostroŭ Cerygo.

Polskaja dzieržaunaja rada.

WARSZAWA, 14.I. U historycznaj sali narod, u miestowym pałacu, dzie 5 listapada 1916 hodu adbyłosia apawieszczynie karaleustwa Polsczy, 14.I ŭ pałudni hienerał-hubernatary Beszeler i Kuk atkryli tymczasowuju dzieržaunaju radu.

U paniadzielaŭ u pałudzień, paśla uroczystaho nabożeństwa adbyłosia pierszaje zasiedańnie dzieržaunaj rady ŭ pałacu Krasinskich. Paradak dnia byŭ hetki: wybary karonnaho marszałka i jaho namieśnika.

Zastupnik Benkendorfa.

BERLIN. Sztokholmski karespandent „Voss. Ztg.“ danosić, szto wiestki niemieckich hazet, bytcym Sazonow naznaczen rajczym cara u zahranicznych sprawach, niepraŭdziwyje. Adnak, Sazonowa neoficyalna pytalisia, ci jon hatoŭ jechać u London na mlejsco Benkiendorfa.

Padobnaje pytańnie зробleno Botkinu.

Nie zapużajuć!

U aposznich czasach naszy „pryjacieli“, katoraje nia mohuć sćciarpieć, szto biełarusy pracujuć dzieła samabytnaho kulturna-nacyonalnaho žyćcia, — wydumali nowy sposab zmahańnia z biełarusami. Sposab hety—duża prosty: jany starajucca pużać bolsz stabych ducham s-pamiż biełarusoŭ, puskajuczy czutki, bytcym raniej ci paźniej wiernucca da nas rasijscy, i tady biełarusoŭ žduć niekijie «straszennyje kary».

Chto znaje rasijskiju palityku ŭ naszym kraju, toj, paczuŭszy hetkije hutarki z wust ludziej, na katorych narod prywyk hladzieć s paszanaj, mo' spierssa i zapraŭdy spużajecca. Ale hetki pierapud może trywać tolki adzin moment: dobra padumaŭszy, treba pryznać, szto dla nijakich strachou u nas mlejsca nima.

Piersz za ŭsio nielha dać wiery, szto nasz Kraj wierniecca nazad pad rasijskaje panawańnie. Naadwarot, z wajennaho pahladu taki fakt zdajecca zusim niemahczymym. Ale, dapuskajuczy nawet niemahczymaje: szto Kraj hety paśla miru zabiare nazad Rasijska, — nam, biełarusam, bajecca nieklich kar nima czaho: my nieczoha «prastupnaho» nawet u adnosinach da Rasijskaho hasudastwa nia robim. Usia rabota biełarusoŭ ad samaho paczatku niamieckaj okupacii — asabliwa s taho momentu, kali niamieckije ŭłaści, zabaraniŭszy używańnie rasijskaj mowy, dali poŭnyje prawy biełaruskaj, — usia rabota nasza maje na meci adno: nie dać narodu biełaruskamu ŭtanuć u mory czużoj nam kultury, dy zachawać takije nacyonalnyje adnosiny na Biełaruskaj ziarni, jakije byli tut 50, 100, 200 ci 500 hadoŭ tamu nazad. U hetkaj raboci, jak atkrywańnie biełaruskich szkoł, jak ustrojstwo kursoŭ dla narodnych wuczyciełoŭ, drukawańnie kniżek da nawuki pabełarunku, pastanoŭka na seeni biełaruskich pjes, orhanizacija klubu biełaruskaho, kooperatywy, ramieśnickich warszatoŭ, — nawet najbolsz nieprychilny da nas rasijski prakuror nia moh by znajści „prastupku“ proci rasijskaj ŭłaści, katoraja, aprycz szkoł, sama na ŭsio heta pazwalala. Dyj, naahuť, u tym, szto narod biełaruski nia choce ŭmierać, nia może być i nima nijakaj krytdy ni dla kaho.

Naadwarot, krytdu naszamu narodu robić tyje, chto, karystajuczy z adchodu rasijscoŭ, hetak szcayra sta-

raŭsia pryswoić sabie ŭłaść nad biełaruskim narodom, chto ŭsie siły swaje—duchowije i materialnyje—abiarnuť nie na karmleńnie hałodnych, nie na pomocz blazwinnym achwiaram wajny, a na niszczeńnie ŭsieho biełaruskaho, ŭsieho tutejszaho. Woś, hetym panom pry zmieni palitycznych warunkoŭ przsłosia by zdać sprawu sa swaich czynnaścej, s pryczynienych biezszczytnamu «prostamu» narodu krytd, sa swaich niepamiernych apetytoŭ. I choć jak-raz jany-to i zanimajucca pużańniem biełarusoŭ, taskawa prynimajucy nas pad swajo skrydło,—bajecca nam nia treba i nia hoże. Hetym siaŭcom strachu i roźnych bałamuctw my možem s poŭnym spakojem dać ŭwiody atkaz:

— Nie zapużajecie!

I. Mieleszka.

Skandał na atkryćci dzieržaunaj rady Polsczy.

WARSZAWA. [14.I. U Karaletskim Zamku siahońnia adbyłosia atkryćcie dzieržaunaj rady Polsczy. Hienerał-hubernatar Beszeler skazaŭ pramowu, ŭ jakoj, miż inszym, haworyecca:

„Nasza pabieda budzie i waszaj pabiedaj. Pierszy sposab dzieła waszaj dwajnoj zadaczy — heta utwareńnie swajej armii. Zrozumiejcie wieliez hetaj zadaczy, jakuju biare na siebie staronka...“

Aŭstryjacki hienerał-hubernatar Kuk skazaŭ paśla pramowu, haworaczy miż inszym:

„Nie zabywajecisja, panowie, szto hasudarstwo, katoraje choce być silnym i zdolnym da žyćcia, nia może być tolki daram dol. Narod upornymi starańniami i poŭnaj achwiar pracaj pawinien wykazać swajo žadańnie zdabyć swajo hasudarstwo. Jon pawinien być hatowy za jaho zmahacca i praliwać swajo kroŭ. Prawladzicie hetu praŭdu u świedomaść usiaho waszaho narodu...“

Czlen dzieržaunaj rady, Niemojewski, atkazwajucy na heta, miż inszym, skazaŭ:

„My rozumiejem naszu historycznuju missiju, katoraja wymahaje paszyreńnia naszaj hranicy u staranu wyzwolenych ad rasijskaj ŭłaści i ciahnucznych(?) da Polsczy ziarni...“

Biaz wiery.

U tej krytyczny moment, jaki ciapiereżywaje Rasieja, prawicielstwo, katoraje wyzwało i wiadzie straszennuju, niaczutaj miery wajnu, može kira-wać staranoj tolki pry adnej umowie: szto narod wieryo jamu, wieryo jaho dobraj woli, wieryć, szto jano dabiwajecca karyści dla swajho narodu. Ale rastej-skamu prawicielstwu ciapiereży užo nihto nia wieryć: nia kažućy ab lewych partijach, nia kažućy ab opozycji, jamu pierestali wieryć nawat tyje, chto zašlody barani Źjaho, nie pytajućy-sia, ol jano pastupaje sprawiedliwa, ci nie.

Jarkim dokazam taho, szto nawat „prawije“ kazonnyje pryslužniki utra-cili wiery da panoj ministroj, służyćy pramowa „samaho prawaho s-pamiż prawych“, wiadomaho Źjim Purysz-kiewicza. Puryszkiewicz skazaŹ u Du-mie pramowu, katoraja maje wahu „abwinićielnaho aktu“ proci palityki prawicielstwa.

„Majucy taki chaos u radach pra-wicielstwenaj ułaści, jaki my ciapiere-baczym, majucy z hetaj pryczyny za-sim dezorhanizowany ty armii, — my razumiejem, szto moment pabiedy ad-soŹwajecca nadoŹha! — kazaŹ Purysz-kiewicz. Raniej u Dumie iszli hu-tarki ab dawierji prawicielstwa da hra-madzianstwa. „Ale ciapiere padnimajec-ca pytańnie nie ab dawierji prawiciel-stwa, a ab dawierji hramadzianstwa prawicelstwu.“ „Ja skazu, szto jość asnowa hawaryo, szto prawicielstwo nie zasłużywaje tej wiery, jakoj jano žadaje ad hramadzianstwa.“ „Hra-madzianskaja dumka i ułaść nia mohuē zhawaryecca. Pry takim palaŹenni nie-lha byē spakojnym za zaŹtrašni dzień, nie-lha ni żyo ni pracawaē, bo koŹyn nowy minister liczyć, szto moment jaho wystupeńnia — heta nowaja era. Ad-na era — ad naradŹennia Chrysta da jaho Źstupieńnia Ź ministerstwo, dru-huju eru atkrywaje jon sam. My biaz roznicy partij dziuwujemsia nie tamu, szto na „wierchach“ szukajuē czeła-wieka, zdolnaho zaniać adpawiednaje miejsco; my dziuwujemsia tamu, szto Ź hetki ciazki i adpawiedny moment lu-dzi tak drewna znajuē siabie, abo hetak rwucca da karjery, szto chapajuca za koŹnaje pasulenaje miejsco, wiedaju-cy napiarod, szto dzieła sumlennaho wypańnenia swajej hasudarstwenaj pawinnaści Ź ich niechwataje siły.“

„I dalej Puryszkiewicz prywodziē rad faktoŹ, szto „aferysty Źsielakich gatunkoŹ zarablujuē wialikije hroszy,

i hramady ciomnych fibur, dla kato-rych miejsco Ź Sibiry — Ź katarzie, baspieczna rabujuē narod u tyle armii“. Nia dŹiwa, szto narod „byŹ haŹodny i nieabaspieczeny dy hetkim astajecca“. Puryszkiewicz nia kaŹe ab drobnych maszenstwach: jon nazywaje imiony takich „babroŹ“, jak heneraŹ Wojek-ow, katory ŹzlaŹ ad ministra daroh Trepowa miljon rubloŹ na budowu czyhunki, kab wywiazē swajo dabro „dwara swajho „Kuwaći“. Nazywaje jon i byŹszaho ministra hr. Bobryn-skaho, katory, buducy ministram, pa-sylaŹ pa 70 wahonoŹ superfosfatu u swoj dwor Źmieju, Ź toj samy czas, kali koŹny wahon byŹdorah dzieła piera-wozki wojsk i spaŹyŹnych produktoŹ dla armii... CiŹ pry takim prawicielstwie moŹna mieē wiery da jaho?

„Usia bieda, — kazaŹ Puryszkiewicz, — u tym, szto ciomnyje siły wysoŹwa-juē na wysokije stanowiszcy ludziej, jakije nia mohuē ich zaniauē“. I, zwiertajućy-sia da prawicielstwa mima Dumy, Puryszkiewicz zakoneczyŹ histo-ryczanju pramowu swaju stawami: „Kali Ź ministroj pawinnaści wyšej karjery, kali jany papraŹdzi zlučeny gabinet, — dyk nichaj iduē da cara i skažuē jamu, szto dalej hetak byē nia moŹe!“

Tak, hetak dalej byē nie maŹo by-Ź jakim-choč hasudarstw, aprycz Ra-sieji. Tut usie partii, Źwieš narod ki-daje prawicielstwu słowy niedawierja, — a jano dalej sidziē na swaim miej-scy, jano nia chce admowic-ca ad ułaści, jakaja dla jaho lisnie ciazkaja. I biaz wiery swajho narodu, nia majucy niwodnaje pryhila-naj duszy Ź narodzi, aprycz naniatyeh za hroszy ludziej, hetkaje prawicel-stwo duryē narodu swajmu haŹawu pustymi abiečankami „poŹnŹaj, akan-czacielnaje pabiedy“...

Dawoli pustych stoŹ! Narod nia wieryć rasiejskamu prawicielstwu i he-tym wynosiē jamu Źmlarotny prysud. Ci tolki prysud toj budŹle spoŹnieli?.. H. B.

U Wilni i wakolicach.

× „Biełaruski Kalendar“ na 1917 hod wyjšoŹ z druku i hetymi dniami pastupaje Ź pradaŹu.

Kalendar wyjšoŹ u dwoch wydań-niach: «kirylicaj» (ruskimi literami) i

«łacinkaj». Światy katalickije Ź im — pa nowamu stylu, prawasławnyje — pa staramu.

Aprycz zwyczajnaj kalendara-j ozaści, kalendar maje bahaty addŹieł publicystyczny, katory daje abraz bie-łaruskaho hramadzkaŹo i palitycznaho Źyćcia za minulyj hod, dy addŹieł li-teraturny, dzie padobrana wiazanka wierszoŹ i prozy biełaruskich aŹtoroŹ.

„Biełaruski Kalendar“ — kniŹka da-woli wialikaho formatu. Na akładoj — herb „Pahonia“, jakoha kališ uŹywali biełarusa Źsle biełaruskije wajewo-dzty i W. Kn. LitwaŹskaje, dy ciapiere-Źywajuē Wilnia i Witebsk.

Cena kalendara — 20 kap.

× Prof. Abicht ab naszych pad-rucznicach. Wiadomamu sławistu, prof. Abichtu, katory, jak my Źžo pi-sali, wielmi cikawieca biełaruskaj mo-waj, my pastali pa adnej kniŹce „Rod-nych Ziarniat“ i «Biełaruskaj Hrama-tyki». U swaim atkazie prof. Abicht pi-sze:

«CioŹy, patryotyczny ton „Rod-nych Ziarniat“ pierawysŹ usie maje samyje Źmiełyje spadziwaniŹa.

«Biełaruskaja Hramatyka» — heta biazsporna wielmi adwaŹnaja rabota. Heta fundament, na katorym uŹo moŹ-na budawaē dalej z nadziejaj...»

× Jak niemcy nazywajuē naszu Ziamiu? Pakul niemcy jeszce badaj niezoŹa nia wiedali ab biełarusach, ja-ny nazywali ziemiē na biełaruskim na-siaŹieńnem najeŹaŹiej „Polen“ (Pol-szcza). «ZnaŹcy» nazywali usie hetyje ziemiē «Westrusland» (ZachodniŹa Rasieja), a ludzi, choē krychu znajo-myje z historyjej naszaho Kraju, — «Litauen» (Litwa). Tolki paŹla «atkryē-cia», szto jość biełaruski narod, niem-cy paczali szukaē najmieńnia dla zia-miel, dzie Źywuē biełarusy. Adny pro-sta pieretlumaczyli słowa Biełaruš na niemieckuju mowu i nazwali jaje „Weissrusland“; druhije, asabliwa ty-je, chto byŹ znajomy z ukrajskaj sprawaj i czytaŹ ab joj niemieckuju literaturu, nazywajuē naszu staronku „Weissruthenien“. Ureszeł u aposnim czasi wypiyŹo nowaje imia: „Weiss-reussen“.

× Biełaruski teatr. Biełaruskaja dramacynajna družyna na czarodnaje swajo wystupeńnie manioca pastawiē oryŹinalnuju biełaruskuju pjesu Ź 2 aktach „PaŹlinka“, napisanuju wiadomym biełaruskim paetam Jankaj Ku-paŹaj.

U „PaŹlincy wyjaŹlajecca toj ci-

kawy moment u ŹyćoŹ naszaj wioski, kali Ź jaje Źrywajuca pieršyje pra-mieńni hramadzkaŹa Źwiadomaści, spa-tykajućy adpor ciomnych sił. I na hetym hrunci dola i szcaŹoŹe maŹa-dych idealistoŹ biazboŹna niszczoćca.

× Ab pacztowych znošinach. Da-puskajuca znošiny z Amerykaj na specjalnych kartaczkach, katoryje mo-Źna kupłać pa 1 kap. za sztuku.

U neutralnyje i waroŹyje staronki moŹna pasylaē wiestki na drukawa-nych kartach cieraŹ »Auslandstelle« pry Ober Ost. KoŹyn zapros kasztuje 1 marku (53 kap.).

Usielakije inszyje znošiny z Ame-rykaj i nahaŹ z zahranicaj zabaro-nieny.

× Pazwaleńnie na pieczywo. Pa-wodŹuh apawieszceńnia Stathauptman-na, Źsle cukierni i buŹacynje pawinny Źraz Źe atrymaē ad Lebensmittelabtei-lung pazwaleńnie na swajo predprijemstwo nie paŹniej 20 studnia 1917 hodu. Nie paprasišy i nie atrymaŹ-szy pazwaleńnia, nie-lha piaczy i prada-wać pieczywo.

× Falszywyje hroszy. ZjawiliŹia padrobienyje rasiejskije bumaŹki 1, 3 i 5-rublowyje. Ich lohka paznaē pa drewnaj papieri, biednaj farbie i zama-zanyj duku.

× Kary za ukrywanie wajen-nych syrocoŹ. Prykazam z 27 Źniecznia 1916 h. za ukrywanie wajennych syrocoŹ pakarany hetkije asoby:

Fage Wilenskaja (Szpitalna wul.) — na 10 mar.
Aron Janowski (ŹmudzkaŹa wul.) — na 30 m.
Szajna Cyppen (NoŹharodzkaŹa) — 20 m.
Chode Trocki (Bosaja wul.) — na 20 m.
Lejba Chonicz (ŹydouskaŹa wul.) — na 90 m.
Adam Korzon (MiŹjonnaja wul.) — na 20 m.

× Kurs rubla: Oficjalny — 1 m. 90 fen. za rubiel; u bankach pry pra-daŹy — 2 m. 22 fen., pry kupli — 2 m. 26 f.

Pazyczkowaja kasa biare 6%.

× Kradziennyje reczy. U adnaho Źladzie-ja znajšli dwa dobra zachawanyje zimo-wyje paltoty. WaŹadziely mohuē zwiar-nuoca da Kryminalnaj Palicii, Dominikan-skaja 1, pakoj 15.

Č czytaē jak CZ. Š — jak SZ.

Kamiennaja truna.

Niepadalok ad miesta Dżisny, s prawaj starany traktu, Źto idzie z Dżisny na Herma-nawiczy, prajeŹdŹajuēy ŹbačyŹ stromkuju, ku-ćemkawatuju horu, zaroŹŹuju lesam. Horka heta akruŹena topkim baŹotcam, a na wiersie jaje, na samym Źćyćie, laŹyē wialiceznaja ka-miennaja truna. Kali, chto i na jakuju pa-miatku palaŹyŹ tam henu trunu, historyja nia wiedaje, a narodny skaz pieredaje s pakaleń-nia Ź pakaleńnie niŹej pisanuju apowieŹo.

KaliŹ-to, daŹnym daŹno, na horoy stajali pyŹnyje charomy bahatych bajar NiamiroŹ. Charomy byli akruŹeny dubowym wastrako-lam i abliŹy kruhom wadoj. Daloka ŹlawiŹosia miŹ worahoŹ niedastupnaje NiamiraŹskaje hoizdo, a jeszce dalej ich radawaja aruŹnaja sŹawa nieprymirymych wojoŹ, usŹawidŹychsia niesčyŹlonymi pieramohami na paloch bitoŹ. U zbrojnickaj Źwiatlicy niamiraŹskich totoŹ-Źyeh charomaŹ na paćesnym miejscy wisēŹ kawany, Ćarlony Źcyrym zoŹatam Źcyt i ću-rućny, abasiećny mieē sŹeńnaho Hrymona Niamiry, ućasnika Alehawahu pachodu na HrekoŹ. U bniaŹaj radnie, na poŹackim ćam-ku, starŹy rodu NiamiroŹ sasiedaŹ prawaruē kniazia, na pieršym miejscy. Hetki-to byŹ rod NiamiroŹ.

Dy tolki ciapieraŹni naŹećadak rodu, pa-nury Butrym, panisiŹ sŹawu rodu swajho. Nie

pieramohami Ź bitwach z worahami pamnaŹaŹ jon swaje bahaćcie, a razbojami i kryŹdaj pad-niawolnaho ludu. Hlybokije padcharomnyje poruby napoŹnieny byli ludźmi, zakawanymi Ź dyby, katoryeh ŹŹasnymi rukami lubiŹ ka-tawaē Butrym. Prachodziaczy mima NiamiraŹ-skaho dwara ćasta ćuwali ludzi stohny i plač, a ćasam, chwali akruŹajućeho charomy wozi-erca wykidali na bierah kawalki ćeŹawiećaho oieŹa nieraz dziawoćaho.

Ćiazka ŹyŹosia Ź panaryeh NiamiraŹskich charomach Butrymawaj Źnoey, krasnaj pani Mary, i jana pawiernikam dum swaŹch i Źur-bot ućyniŹa maŹadoha bajarcyca, StaŹru Ra-maŹkowicza. Raz, u noē majowuju, krasnuju paniu Maru asabliwa wostry Źal razabraŹ na swaju biezprytalnuju dola, i jana, Ź sadku sto-juēy, ćuklaniŹyŹo na plačo bajarcyca StaŹry, horka ćapkaŹa. U hety moment u sadok usajē Ź bajaryn Butrym. Hrozna jon kinuŹ woŹom na Źonku i na maŹadoha bajarcyca. MoŹki apyniŹosia, ĤsnuŹ Ź daŹoni na straloŹ ćuklō; ćoŹ na ćlik jho zjawiliŹia jany, — ćoŹeŹe ćasam bajaryn: — „Siahońnia u nas b-će ĤeŹy ćoŹet tut. Raspalicio smalisty-je ĤeŹnicy, ćoŹeŹe ćasły ćisowyje. nalioje ćoŹeŹe i ćoŹ ćomotskich poŹnyje wiodry, Ĥy pabliŹe ćokryŹa maŹo“.

ĆiŹeŹe ćoŹeŹa ćoŹeŹa ćasły i kala sta-Ź Ź ĤeŹeŹe ćoŹy, ćoŹyće miadŹwiedziny mi ćoŹeŹe, ćoŹe ćoŹyryna i bajaryni pastawili dŹe ĤeŹeŹe na hrećach przediedami zda-byćyje, ćoŹyćeŹe zoŹatam kreŹy. Smalistyje ĤeŹnicy ćarka aŹwiewali sad. Skrypać sa skryp-kaj ćasā nahatowi. Bajaryn padyjšoŹ da skrypaća, ŹziatŹ z ruk jaho skrypku, kranuŹ

rukoj strunu i sarwaŹ, kranuŹ druhuju — i sarwaŹ i hetak da apoŹniaj. — „Kie pskije Ź ciabie, maŹoŹe, struny! — skazaŹ bajaryn. — „A ja ćaču siahońnia muzyki jomkaj, ĤeŹnaj ĤeŹ, maje wiernyje stralcy-patuŹniki, StaŹko, Ĥojnić i Rezan, waŹnicie wo hataho padu-siedzića maŹo, RamaŹkowicza, da biełyje ple-ćy i narabicio da bankietu strun! A ty, kras-na pani, Źana maja, siadaj poboć sa mnoj u zaŹatoje křeŹo i, pakul ŹiŹi maje zmatajuē materiaŹ na struny na taju wo bieŹuju jablyń-ku, budziem pić sa mnoj, spradŹajuē tryznu pa Ĥadkim bajarcyca“. StraŹnyje nawat u Butrymawaj družynie StaŹko, Ĥojnić i Rezan, blisnoŹy tolki Źaloty: krywoj waćami, pry-nialista za krywawuju sprawu: pawalili bajar-cyca na ziamiu, raspalio ŹywoŹ i paŹla, wo-dzaćy kaŹa jablyni, — tej samaj jablyni, pad-ćotowaj s paŹhadziny tamu jon stajaj s kras-nej panij Maraj, — namatywali na pieŹ struny...

Nie minuŹo i Ĥodziny, jak struny byli pamyty, pakrućeny i pasuŹeny na aŹni i naćaŹnuty na ćkrypku. Muzyka zŹjraŹ wia-sieŹeju ćoŹoŹuju pieŹniu, ale pieŹni tej ni ĤoŹu ćkrypki na ćoŹa krasnaja pani Mara. BodaŹeŹe Ĥad ćapkojna spaŹa u křeŹi snom wrećnym: ćoŹe jaje nie wytrymaŹo muŹaŹska-ho ćeŹtunku i razarwaŹosia... Tolki bajaryn da Ź ĤoŹu sonca z družynaj tryzoawaŹ nad maŹadymi niaboŹyćkam, ćuchajēy plač ćkryp-ki, dy zaliwajuēy sumleńnie winom.

(Dalej budzie).

Bibliohrafija.

**Ważniejsze polskie prace ab
Białarusi i białarusach.**

D-r Tad. St. Grabowski.

- Chotkowski Wład. Ks.: Dzieje zniweczenia św. unii na Białorusi i Litwie w świetle pamiętników Siemaszki. (Kraków, 1898).
- Chrap... Jan: Rzut oka na poezję ludu białorus. (Wilno, 1845).
- Czarnowska Mar.: O zabytkach mitologii słowiańskiej, dochowanych w zwyczajach ludu wiejskiego na Białej Rusi. („Tyg. Wileński“, r. 1817. str. 650 i n.).
- Czeczot Jan: Pieśni wieśniacze z nad Niemna i Dźwiny, z dołączeniem pierwotnych w mowie krywiczńskiej, (Wilno, 1844).
- Czeczot Jan: Piosnki z nad Niemna i Dźwiny, niektóre przysłowia i idyotyzmy w mowie słowiano-krywiczkiej, z spostrzeżeniami nad nią uczynionymi. (Wilno, 1846).
- Danilowicz Ign.: Latopisiec Litwy i kronika ruska (Części w „Dzienn. Wileń.“; w całości w wyd. A. Marcinkowskiego. Wilno, 1827. por. też „Kronikę“ Strykowskiego, wyd. z r. 1864).
- Danilowicz Ign.: Litewsko-rusko latopisec („Dziennik Minist. Oświecenia Narod.“ Warsz., 1840).
- Danilowicz Ign.: Skarbiec Dyplomatów. (Wilno, 1860—62. T. I—II.—Licz. dokum. białorusk.)
- Dob. M.: Siły ekonomiczne kraju zachodniego. Białorus. („Kraj“ 1888—1884). (Dalej budzić).

Apawieszczenie.

U datku da apawieszczenia z 28 śnieżnia 1916 h. ab zajaŭkach zahadywajęca niżejpsanaje:

1. Haspadary ab upraŭlajucyje damami pawinny ŭ try dni zajaŭić u prynależny niemiecki Polizei-Revier ab kożnym prybyćci ci wyjeździe na specjalnych zajawczych listkach — hl. № 4.
2. Wyjeżdżajucyje i prybywajucyje asoby sa swajho boku pawinny sumlenna dawać damatłaśnikam abo ich upraŭlajuczym patrebnije dzieła zajaŭki wiedamaści, pakazwajucyje swaje paszparty Ober Ost.
3. Haspadary damoŭ abo ich upraŭlajucyje pawinny padawać zajaŭki na piśmie ŭ niemieckaj mowie, używajucyje ustanoulenyje formulary, u dwóch adzinakowych egzemplarach, zapoŭniwszy czytelna i jasna ŭsie rubryki.
4. Dzieła zajawak ab pryjeździ (Anmeldungen) treba używać bielyje listki, a dzieła zajawak ab wyjeździe (Abmeldungen)—ziałonyje listki. Listki hełtyje možna kupić u niemieckich paleicejskich uczastkach (Polizei-Revier).
5. Czlenoŭ adnej siamji treba zajaŭić na adnym listku razam (u dwóch egzemplarach). Za czlenoŭ siamji liczaca tolki: muž, żonka i dzieci,—a nie inszyje rodnyje, służba, kwateranty abo druhije. Naahŭ že ab kożnaj asobi treba zajaŭić na asobnym listku (u dwóch egzemplarach).
6. Aprycz zajaŭki haspadarami damoŭ abo ich upraŭlajuczymi, kożyn nowa-pryjechaŭszyj siudy pawinien u try dni sam swajej asobaj zajaŭić ŭ niemieckim Polizei-Revier, padać zawiereńnie asoby na piśmie (paszpart) i dać wiedamaści ab asabistym pałażeńni.
7. Za niespaŭnienie wyszejpsanaho zahadu abo za nieakuratnaje wypaŭnienie jaho winawatych buduć karać pawodłuh §§ 138 i 139 nowaho rasejskaho statuta ab karach. Wilna, 11 studnia 1917 h.
Der Deutsche Stadthauptmann Pohl.

Z USIAHO KRAJU.

Mudry zahad.

BIELASTOK. Pa zahadu naczalnika upraŭleńnia Bielastok-Hrodnia wuczyć dziaciej nie paniamiecku i nie ŭ rodnej mowie možna tolki s pazwaleńnia naczalnika upraŭleńnia ŭ kożnym asobnym pryypadku.

Notarjalnyje sprawy.

BIELASTOK. Pa zahadu Ober Ost u ziemiach Bielastok-Hrodnia, aprycz dałuczenych siudy czaściej b. Suwalskaj huberni, mirawyje suđdzi majuć prawa spaŭniać czynności notarjusoŭ. Adnak, notarjusy niezaleźnie ad hetaho i nadalaj buduć spaŭniać swaje czynności.

Zarabotki ŭ Niemiecczynie.

BIELASTOK. Praz biržu pracy ŭ Bielastoku rabotniki, wyjechaŭszyje ŭ Niemiecczynu, prysiall da chaty za toj chod 44,980 m. 35 fen.

Zmiana Oberkwatremistra.

KOUNA. Oberkwatremistr pry Oberbefehlshaber'u Ost, hienerał-major v. Eisenhart-Rote, naznaczen hienerał-intendantam palewoj armii. Na jaho miejsce naznaczejęca paŭkoŭnik hienerałnaho sztabu baron v. Brandensztejn.

WIESTKI Z RASIEI.

Hroznaje pałażeńnie.

SOFIJA. Atrymanyje boŭharskimi kiraŭniczymi kruhami wiedamaści apisywajucy unutrenaje pałażeńnie ŭ Rasiei bolsz surjozna, czym zdawałasia. U skorym czasi nablizajucca wielmi surjoznye zdareńnia szybkimi krokami. Adstaŭka Trepowa i ubiŭstwo Rasputina — heta zapawieź bolsz surjoznych prypadkoŭ, katoryje patrasuc rasejskaj dzierzawaj. Stanoczyje wajennyje zdareńnia na bes-sarabskim fronci byli-by, peŭnie, syhnałam da katastrofalnych prypadkoŭ.

SZTOKHOLM. U aposznie dni ŭ Pieciarburzi było wielmi niespakojna. Aburenyje aposznimi skandalnymi zdareńniami hramady narodu wielmi zawaruszylisia s pryczyny razyjszoŭ-szychsia czutak, byteym rasejcy iznoŭ mieli nadta wialikije straty. Biez nijakaj krytyki prynimalisia wiestki ab ustupleńni niemcoŭ u Bessarabiju dy ab prarywie Dźwinskaho frontu. Hustyje hramady ludziej paciahnulisia da ministerstwa zahranicznych spraŭ, dzie ich razahnali žandary.

Cywilny gabinet cara pamykaŭsia utwaryć zamiast ministerstwa Trepowa „bajewy gabinet“ ale heta sprobna nie ŭdałasia s pryczyny protestu Protopopowa. Spadziajucca, szto car na 1917 hod naznaczyć za marszałka Dzierżaŭnaj Rady Szczegłowitowa i za namieśnika jaho — Szyrmera, dy heta było-by raŭnaznaczym razrywem prawicielstwa z narodnym predstaŭnictwam.

Zajawa Bukanena.

SZTOKHOLM. Na aposznim bankleci anhllickaj kołonii ŭ Pieciarburzi anhllicki pasoŭ Bukanen, miź inszym, skazaŭ:

„Kali b uwieś rasejski narod u swoj czas zrazumieŭ wahu pałażeńnia, dyk wajna była-by ŭžo siahoŭnia skonczena“.

Refórmy pa wajniel

ŻENIEWA. Minister-prezydent kn. Gollicjon skazaŭ predstaŭnikom hazet, szto jon chce pracawać razam z Dumaj i manieca sazwać jaje iznoŭ na 25 studnia. Pieramięna rasejskaj unutrenaj palityki ciapier niemaćczyma.

Reformy pawinny być adłożeny na paśla wajny.

Nowyje pazyki.

KOPENHAGA. Prysłanyje s Pieciarburha rasejskije hazety piszuć, szto rasejski urad wiadzie pierhawory z hołandzkimi i amerykanskim bankami ab wialikszej pazyce, katoraja budzie zabaspieczena kapalniami ŭ Sibiry i na Urale.

KOPENHAGA. „Berlingske Tiden-de“ danosić, szto paśla kanca padpiski na ładżenuju ciapier 3-miljardnuju pazyku namieczena nowaja wialiksza-ja pazyka z wyhrysnymi biletami.

Czamu zabili Rasputina?

BERLIN. Ad tolki szto pryjechaŭ-szaj z Rasiei asoby »Berl. Lok. Anz.« dawiedałasia hetkije padrobnosci ab ubiŭstwie Rasputina.

15 śnieżnia ŭ haspodzi anhllickaho pasła Bukanena adbyłasia narada blizkich da dwara asob i palitykoŭ. W. kn. Alaksiej Michajłowicz sdaŭ sprawu z uzrostu palitycznej sły Rasputina, katory może adbićca szkodna na anhllicka-rasejskich metach. Tolki zwal-nieńnie ad asoby Rasputina może dać peŭnaje abaspieczęńnie. Los pawinien namnaczyć, chto jaho zabje. Na nara-dzi była sestra cara, Ksienija Aleksan-drowna, kniaz i kniahinia Jusopowy, Puryśkiewicz, kn. Lwow i b. mini-ster Chwostow. Los wupaŭ na wialik-aho kniazia, katory ad hetaho samleŭ. Kniaz Jusopow i Puryśkiewicz zajaŭili, szto jany hatowy sami zabić Rasputina. Anhllicki pasoŭ Bukanen daŭ słowo, szto anhllickaje prawicielstwo ich abaronić.

Pałażeńnie rumynskaj armii.

SZTOKHOLM. Rasejski pasoŭ pry rumynskim dware, hienerał Mosolow, pasiaŭ u Pieciarburh doŭhaje daniasień-nie ab ciazkim pałażeńni rumynskaj armii ŭ Rumynii. U rumynskaj armii panuje poŭny razwaŭ. Biezradnaść ru-mynskaho uradu pastawiła i rasejskije wojski ŭ wielmi nieprzyjemnaje pałażeń-nie. Armija nia może nakarmićca, jak treba, i błaħa adzieta.

Smierć rasejskaho pasła.

LONDON. Pamier hr. Benklendorff, rasejski pasoŭ.

Minister-duelant.

PARYŻ. Hazety danosiad s Pieciarburha, szto Protopopow wyzwaŭ na duel hr. Bobrynskaho za jaho napaści ŭ Dumie.

TELEGRAMY.

Niemieckije apawieszczenie.

12.I. Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Proci naszych pawojj pry Armantjer i Lens i naabapoŭ darohi Alber-Bapom — wostry ahoŭ worahoŭ. Na poŭnac-zy ad Ankr anhlliczanie ranleaj da-reinna atakawali. Pry Serr ataka ich złomlena pierad naszymi linijami. Na poŭnaczy ad Bokur, paśla paczatko-wych udacz, jany silnaj kontratakaj adkinuty na swaje pazyce. Uzlaty 50 paŭonnych i 2 kulemioty.

Front niemieckaho Naslednika: Na zachodzi ad Maasu, na Kott, i ŭ Wo-glezech artyleryjskaja i minnaja bitwa ad czasu da czasu krapocela. Na wiar-szynie Kambri na ŭschodzil ad Nomi-ni nasz patrol wiarnuŭsia, wiaduczy 16 paŭonnych.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Na Dźwinie i kala wazlor na paŭadni ad

Dźwinska bajewaja czynnaść uczora szmat asłabieła. Kala czyhunki Wilnia — Dźwinsk rotj rasejcoŭ adkinuty z wialikimi stratami. Na paŭdziennym zachodzi ad Ryhi ŭ niewialikich ope-racijach my ŭziali 32 paŭonnych.

Front erc-hercoga Jozefa: Uczora naabapoŭ daliny Ojtosa iznoŭ uziaty niekolki pazycej worahoŭ — adna za adnej. Aprycz ciazkich krywawych strat worahi pakinuli paŭonnymi 1 afi-cera i 80 saŭdatoŭ, 6 kulemiotoŭ i 6 minamiotoŭ. Na poŭnaczy i na paŭd-ni ad daliny Susita ataki rasejcoŭ nie ŭdałisia.

Front Makienzena: U bałotnaj nizinie miź Braiham i Galacam my ad-cisnuli rasejcoŭ dalej za Seret. Uzlaty La Burtea.

U naczy z 10 na 11 studnia para-chody worahoŭ pamykalisia prajechać mima Isakii ŭwierch pa Dunaju. Na-szym artyleryjskim ahniom adzin para-chod zatoplen, a druhi prymuszen pry-stać da paŭnocznaho-biereħa.

Makiedonski front: Na paŭdni ad woziera Orchida worahi atakawali austryjacka-boŭharski front za Cera-waj. Pazycei udzierżany.

13.I. Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Na poŭnaczy ad Ankr anhlliczanie pawiali siahoŭnia nowyje szturmj proci Serr. Jany, naahŭ, krywawa adbity. Worahi ŭmacawalisia tolki ŭ adnej piered-niaj pazycei; hłaŭnaja pazycija — ŭ nas-zych rukach.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Ba-jewaja czynnaść była nieznacznaja.

Front erc-hercoga Jozefa: Udacz-nymi atakami niemieckich wojsk na poŭnaczy ad daliny Slanio zdabyty no-wy abszar. Na utraczenych pazycijach worahi pakinuli paŭonnymi 4 aficeroŭ i 180 saŭdatoŭ, 7 kulemiotoŭ i 7 mi-namiotoŭ. Naabapoŭ daliny Ojtosa sil-nyje ataki worahoŭ proci adwaźna baraniŭszychsia niemieckich i austry-jackich wojsk niczoha nie dajszi.

Front Makienzena: U miejsce, dzie Bucanŭ uliwajęca ŭ Seret, boŭhary ŭziali u rasejcoŭ manastyr. Na paŭ-nocnym zachodzi ad Braiħa turki ŭziali Michalea i 400 paŭonnych. Ucie-kaŭszyje rasejcy patapilisia ŭ Serecie.

Makiedonski front: Na ŭschodzi ad Czernaj adbity rotj worahoŭ.

14.I. Zachodni teatr

Aprycz silnaho ahnia artyleryi na-abapoŭ Sommy pad daźdżom i śnieham była tolki nieznacznaja bajewaja czyn-naść. U naczy szmat dzie adbity pa-truli worahoŭ.

Uschodni teatr:

Front Leopolda Bawarskaho: Biez wydatnych prypadkoŭ.

Front erc-hercoga Jozefa: U us-chodnich Karpatach, na poŭnaczy ad Załatoj Bysiryicy, niemieckije hrena-dzery ŭ roznych punktach uwarwali-sia na pazycei worahoŭ, pryczynili aposznim ciazkije straty i wiarnulisia z bahataj dabyczej i paŭonnymi. Na poŭdni ad darohi Ojtosa ŭzlaty sztur-mam wiarszynna s 50 paŭonnymi.

Front Makienzena: Błaħaja pahoda zdzierżywała wajennuju rabotu. Rasej-skaje nastupleńnie na Serecie, na paŭ-nocnym zachodzi ad Braiħa, adbito.

Makiedonski front: Miź Wardaram i wozieram Dojran ataka worahoŭ proci naszaj pazycei na paŭdni ad Sto-jakowa niczoha nie dajszi.

Austryackije apawieszceńnia.

WIENA. 14.I. Uschodni teatr: (hl. niemieck. apaw.).

Pałudzienna-uschodni (atbanski) teatr: 11 studnia czaści troch francuskich pałkoŭ atakawali austryackije pazycii la woziera Ochryda. Napaść francuzoŭ była adbita. Uczora naszy wojski zrabili kontratak i adkinuli worahoŭ za Serawu.

Padwodnaja wajna.

RYM. 12.I. Marskoje ministerstwo apawieszcaje:

U naczy na 11 śnieźnia bronienosiec «Regina Margerita» naskoczył na dźwie miny i zatanuł. Z 945 ludziej wyratawany tolki 270 dusz. Miż utanułyszim!—hłaŭnakamandujuczij u Atbanii, hienerał Bandini.

LONDON (W.T.B.). Bronienosiec „Kornwallis“ zatoplen 9 studnia ŭ Słodziemnym mory padwodnaj łodkaj. Zatanuło 13 dusz.

Nowy niemiecki udar?

PARYŻ. Wiadomy palityk, senator Humber, pisze u paryżskim „Journal“: „Sumny rumynski abraz nie pawinien paŭtarycca. Sajuźniki pawinny być hatowy zrabić niaszkodnym nowy udar, jaki pryhataŭlajuć niemcy.“

Iznoŭ Dardanelly???

BERLIN. Pawodłuh hazetnych wiestak, na wajennaj naradzi sajuźnikoŭ u Rymie postanowleno zakonczyć operacii na Bałkanach, udzierzać tolki Saloniki i Wałonu i paczać nowy pachod proti Turczczyzny.

„Kolerowyje“ sajuźniki.

BERLIN. Pawodłuh wiery hodnych wiadamaściej, anhlizanie i francuzy majuć na zachodnim froni kala paŭtara mljona „kolerowych“ wojsk, a ŭ Makedonii—kala 200.000.

Manifest Niameckaho Imperatara.

HŁAŪNAJA KWATERA (W.T.B.). 12.I. Niamecki Imperatar wydał manifest da niameckaho narodu, ŭ jakim, miż inszym, haworycca:

„Naszy worahi skinuli masku... Ich meta — heta zwajewać Niameczczyzny, razbić zlučenyje z nami dzierzawy i ustanawić panszczynnu dla woli Europy i na morach...“

„Wajna da kanca!“

MIŪNCHEN. Bawarski Karol paślał Niameckamu Imperataru telehramu, ŭ katoraj, miż inszym, haworycca:

«Z Waszym Wialicestwam uwiść niamecki narod dziełi żadańnie pieremahczy zbytkawańnie worahoŭ. Hierojstwo naszych pabiednych wojsk pawiadzie nas da pabiedy i mira».

SOFIJA. Boŭharski hieneralissimus Jekow wydał przykaz da armii, ŭ jakim, miż inszym, każe:

„Z winy naszych prahawitych worahoŭ wajna budzie trywać dalej. Wasza adwaha i ówiordaść—heta dastacznaja paruka akanczaciełnej udaczy“.

KOLONIJA. „Köln. Ztg.“ danośic z Waszyngtonu, szto ahułny pahlad taki, szto atkaz sajuźnikoŭ na predłażeńnie Wilsona — heta poŭnaja admowa i nie daje nadziei na zamiřejnie ciapier. Wajna pawinna być dawiedziena da kanca.

Pramowa Llojda Džordža.

LONDON (Reŭter). U Gild Holu Lloid Džordž skazał pramowu, haworuczy ab atkazie sajuźnikoŭ, miż inszym, hetak:

„My skazali, szto wajna—lepszaja za mir, kupłeny canoj niameckaho panawańnia nad Europaj... Na wajennaj naradzi ŭ Rymie nichto nie sumlewaśia ab wieliczyni naszaj zadaczy, — ale nichto nie sumlewaśia i ab akanczaciełnej udaczy. My praczuwajem, szto kali pabieda budzie ciałkaja, dyk pahrom—niemahczymy. Panuje ówiordaje žadańnie dajści wysokich met u atkaz na wyzał pruskaj wajennaj kasty. My pawinny zabaspieczyć świet ad nowaj hroźby. Anhlja wyzywaje ūśio bolszy strach u pryčleńniceloŭ. Czamu niameckije wojski atkinuli naszych adważnych sajuźnikoŭ u Rumynii? Rasieja paŭtrecia hodu wajewała z hołymi hruździ, z błałimi harmatami i streibami.“

Pramoŭca zakonczył swaju pramowu przyzywam padpisywacca na pazyku.

Rasczarowańnie Wilsona.

WASZYNGTON. Prezydent Wilson wielmi rasczarowan s przyczyny taho, szto sajuźniki swaim atkazam znisztożyli ūśielaki hrunt dzieła mirnych piererahoroŭ. U uradowych kruhach dumajuć, szto atkaz sajuźnikoŭ zniszczył nadzieju na skory mir. Warunki sajuźnikoŭ lisnie ciałkije, i Niameczczyzna z imi liczycca nia może.

Hreckaja trahiedija.

AFINY (oficyalna). Hrecki urad u atkaz na notu Wilsona pastał adpowiedz, u katoraj žalucca na trahiedzna je pałażeńnie Hrecii i hreckaho narodu i na ucisk sajuźnikoŭ. „Nima staronki, katoraja ŭ hetaj wajnie, nie wajujuć, paciarpieła tak ciałka, jak Hrecija... Ciapier, pazbaŭlenaja swajho flotu i blizka zusim biezaruźnaja, ziemia nasza pakutuje ad sztuczna wyzwanaj rewalucii, katoraja apirajecca na okupacuju czużynoŭ... Cywilnyje žychary zasudżeny na hoład,—a ŭ tym liku jość žanki i dzieci, chacia pawodłuh asnaŭnych zakonoŭ miżnarodnaho prawa dla ich pawinno było-by być зробleno wyklučeńnie nawat u pryypadku, kali-b Hrecija ūmieszalasia ŭ wajnu...“

LONDON (W.T.B.). Reŭter danośic, szto atkaz Hrecii na ultimatum sajuźnikoŭ, naahul, roŭnaznacznym pryniaćciu ultimatumu, ale pry ciapierasznim pałażeńni jon nie dawoli ówiordy i pełny.

PARYŻ. Hawas danośic z Afin: Urad paczał spaŭniać žadańnia ultimatumu. Atpaŭlajuć na pałudzień szmat pajezdoŭ z wojskam. Hienerał Kałarys, naczałnik 1-ho korpusa, atrymał doŭhi otpusk. Pawodłuh hazet, wajennyje ūłaści wydali sajuźnikam 6 batarej z usiemi prynależnaściami.

PARYŻ. Wiestku ab pryniaćci karalom Konstantynam ultimatumu spatkali tut z najwialikszym niedawierjem. Pałażeńnie ŭ Afinach i dalej sulic katastrofu.

Spis wajena-pałonnych naszaho kraju.

Z Wilni i Wilenskaj huberni.

Tabor dia wajenna-pałonnych Truppenübungsplatz.

Alten-Grabow.

Stankiewicz Michał, Kulolezy.
Urbanowicz Kazimir, Nadzieżka.
Wojciechoński Franc, Kieszdoni.
Duchowicz Adam, Jezno.
Kachnowicz Jazep, Wilnia.
Karpicz Jazep, Anosyzski.
Kilna Anton, Wiłkowiszki.
Klmas Jazep, Herwinie.
Łobanoŭ Stanisław, Wilnia.
Mackiewicz Witold, „
Szygłojn Jazep, Zieleniki.
Zubranski Aleksandar, Sawiczy.
Kochanoŭski Feliks, Harni.
Borysewicz Aleksandar, Herewiney.
Honczewski Jazep, Jahoŭcy.
Horywicz Jazep, Pieski.
Alperowicz Jazep, Winia.
Drencalski Izer, „
Fejersztejn Szmul, Swenigier.
Gordon Jankiel, Daniłow.
Krawiec Symon, Wilnia.
Nikliszunski Maks, „
Zingier Mejer, Daniłoŭ.
Sieropjan Stanisław, Dobrowol.

Tabor dla wajena-pałonnych Sagan.

Małofieju Jakaŭ, Latrynki.
Rybiczenok Sylwester, Siabada.
„ Jazep, Pudzicy.
Kazioŭ Hryhor, Ilja.
Iwaniec Pawał, Kremień.
Szaramiec Toŭkienty, Sojelniki.
Łojka Płaton, Zabałoć.
Szurko Wiktor, Nowikoŭ.
Ruchla Mark, Ruchłowo.
Petkim Piotr, Maszkiany.
Sztukmann Marcin, Saniecy.
Kaszko Pawał, Hajkoŭszczyzna.
Postniakoŭ Wasil, Swienciany.
Czerniak Trafim, Reŭkutowiczy.
Hryszmanoŭski Safron, Mirsz.
Lubczonak Cierencij, Wertelen.
Szezbinski Juljan, Jabrowiczy.
Boszko Wasil, Wilnia.
Konpokielkos Iwan, Hankoŭ.
Marcinkian Jahor, Rakucy.
Hryszkiewicz Justyn, Sześciel.
Jaszczuk Iwan, „
Żuk Lawon, Zukoŭka.
Dombrowski Aleksandar, Obrul.

ABWIESTKI.

ZAMUŻSTWO i rasplod:
PALAWOJE ŻYCIE
i pradoużeńnie rodu (pa 1.20 m.) abiedzwie
kniżki tolki-szte wyjšli u świet u Volks-
vereins Verlag u M. Gladbach.

Niamecki Teatr u Wilni.

Pahulanka. Dyrekcija: Jozef Gessel.

Siahonnia, ŭ paniadzielał, 15 studnia 1917 h. wiecezam a 8 hadz.
narodny spektakl pa niskich cenach

„Bokkaczcio“

operetta ŭ 3 aktach Suppe.

8 hadz. U aŭtorak, 16 studnia 1917 h. 8 hadz.

„KAŻAN“

operetka ŭ 3 aktach Sztraŭsa.

8 hadz. U sierodu, 17 studnia 1917 h. 8 hadz.

APOSZNI RAZ

«Pradadzienaja niawiesta»

Dla wilenskaho punktu dla zboru adpadkou,

katory adzin tolki maje prawo skupiac pa damoch kości, metały, korki, rzy, szkło, gumu, staruju papieru i insz.,

patrebny zborszczyki za platu.

Warunki najmu možna dawiedacca ŭ kantory punktu dla zboru adpadkoŭ:
wul. Sawicz 9. Wilnaer Abfal-Sammelstelle.

Cigarette № 15
Cigarette № 25
Gold-Saba
Flaggengala.

GARBÁTY
CIGARETTEN
Für Qualitätsraucher

Graf Yorek
Meine Passion
Burschenschaft
Landesflagge.